

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

دستور کار جلسه:

✓ شناسایی فرصت ها و چالش ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی

❖ اهم موارد مطرح شده:

سیزدهمین جلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با دستور کار «شناسایی فرصت ها و چالش ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی» برگزار شد.

«مژگان ثابت تیموری» رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اظهار کرد: با توجه به اینکه توسعه دریا محور یکی از محورهای اصلی برنامه هفتم توسعه است، گردشگری مبتنی بر آب یا گردشگری آبی به صورت جدی در دستور کار کمیسیون های گردشگری اتاق های سراسر کشور قرار گرفته است. از آنجایی که خراسان رضوی و خصوصاً شهر مشهد یکی از مقاصد گردشگری مبتنی بر آب و تفرجگاه های آبی است، این موضوع می تواند برای این صنعت در استان ما حائز اهمیت و یک ظرفیت برای جذب گردشگری و سرمایه گذاری باشد.

وی با اشاره به جاذبه های مصنوعی در حوزه گردشگری آبی در استان و خصوصاً شهر مشهد تصریح کرد: بسیاری از زائران، تفرج آبی در مشهد را در زمره برنامه های سفر خود قرار می دهند. در پیرامون شهر مشهد علاوه بر بند گلستان، سدهای فریمان، کارده، تبارک و طرق را داریم که جاذبه های ارزشمندی برای شهروندان و گردشگران به شمار می آیند.

رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در بخش دیگری از اظهارات خود موضوع پیگیری و مطالبه گری مسائل بخش گردشگری را با رویکرد منافع جمعی مورد تاکید قرار داد و عنوان کرد: متأسفانه بعضاً شاهدیم بعضی از نمایندگان بخش خصوصی ما در قالب انجمن ها، جوامع یا تشکل ها، نقش خود را به عنوان نماینده واقعی ذینفعان این حوزه ایفا نمی کنند و مطالبه گری را با رویکرد تامین منافع جمعی دنبال نمی نمایند.

وی خاطر نشان کرد: موضوع ایجاد نظام گردشگری طی سال های گذشته بارها مطرح شده است؛ اگر قرار باشد نظام گردشگری به مثابه نظام پزشکی و مهندسی وجود داشته باشد باید با این رویکرد باشد که تمام اعضا بتوانند حل مشکلات را مطالبه گری کنند و یک صدای جمعی را شکل دهند.

«محمدحسین روشنگر»، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی مشهد با اشاره به حضور خیل عظیم زائران رضوی در دهه آخر صفر، اظهار داشت: ما خراسانی ها و مشهدی ها میهمانداریم اما تجربه ما در سنوات اخیر نشان داده که امکانات زیرساختی مشهد و خراسان رضوی پاسخگوی حضور چندین میلیونی زائران

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی		
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	
رییس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰			

و گردشگران در یک پیک خاص نیست و عمدتاً آن میزبانی شایسته که انتظار می رود، به واسطه بعضی خلاءها، میسر نمی گردد. وی افزود: تلاش و سرمایه گذاری انجام شده در حوزه زیرساخت ها برای زائران در راهپیمایی اربعین باید در خراسان و مشهد نیز صورت پذیرد. گردشگری و زیارت در وهله اول به امکانات حمل و نقل نیاز دارد؛ در خراسان رضوی امکانات حمل و نقل زمینی، ریلی و هوایی ضعیف هستند و در ایام پیک، زائران را با دشواری های متعددی مواجه می سازند.

ایشان متذکر شد: ۲۰ هزار کیلومتر آزاد راه در کشور ساخته شده که از این میزان ۳۵ کیلومتر آن سهم این خطه شده است؛ در حالی که خراسان رضوی سالانه ۳۰ میلیون گردشگر و زائر را میزبانی می کند. ایشان تصریح کردند: گردشگری آبی اهمیت داشته و باید هر امکانی را فراهم کنیم تا زائرین علاوه بر سفر زیارتی خود از برنامه های سیاحتی نیز بهره مند شوند و این موضوع، افزایش ماندگاری مسافر را در پی خواهد داشت. اگر بتوانیم این ماندگاری را به چهار روز برسانیم، ظرفیت اقتصادی مطلوبی را برای صنعت گردشگری فعال در این خطه که سهم بزرگی در اقتصاد آن دارد، فراهم نموده ایم.

«محمد علایی»، رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق بازرگانی خراسان رضوی در سخنانی شرحی از فراز و فرودهایی که برای فراهم شدن امکان بازدید گردشگران از سدها طی شده را عنوان نموده و گفت: کارگروهی در زمان وزارت آقای اردکانیان در وزارت نیرو تشکیل شد تا مسئله بازدید مردم از سدها حل شود. در این رابطه سه مشکل اصلی داشتیم، یک موضوع مجوز وزارت نیرو بود که با دستور وزیر وقت حل شد، موضوع دوم مجوز از طرف وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و موضوع سوم مجوزهای محیط زیستی بود. جلسات متعددی با ارگان های مذکور برگزار و جمع بندی آن مصوبه ای بود که به استان ها ابلاغ شد. وی با بیان اینکه اولین فراخوان جذب سرمایه گذاری گردشگری در سال ۱۳۹۸ صورت گرفت، عنوان کرد: سه سد در استان جهت فعالیت در این زمینه معرفی شد. سپس محیط زیست به این مسئله ورود کرد که در نهایت این مشکلات حل شد اما در دولت سیزدهم این موضوع دوباره قفل شد.

وی تصریح کرد: سدهای استان را به دو گروه تقسیم می کنیم، سد بزرگ مرزی دوستی مسائل خاص خود را دارد. ۲۳ سد دیگر در استان باقی می ماند که از این بین ۴ سد برای مصرف آب شرب هستند و با رعایت برخی نکات می توان آن ها را در زمینه گردشگری آبی فعال نمود. وزارت نیرو و شرکت آب منطقه ای از این موضوع یعنی گردشگری آب استقبال خواهد کرد اما سه نکته از جمله آلوده نکردن محیط زیست، عدم عبور و مرور در داخل سدهای آب شرب با وسایل سوخت گازوئیلی و بنزینی و اقامت در یک محدوده خاص باید رعایت شوند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۷	صورتجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
رئیس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰				

«ناصر غفران»، نایب رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق خراسان رضوی نیز در همین خصوص بیان کرد: بستر و فضای گردشگری آبی در کشور وجود داشته و در خراسان رضوی نیز باعث افزایش مدت اقامت می‌شود اما این موضوع با موانعی مواجه است. وی افزود: بالغ بر چهار سال است که فراز و نشیب‌های موجود باعث توقف گردشگری آبی شده باید بررسی شود که اگر مشکل تنها از طرف محیط زیست است، موضوع را از مسیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی پیگیری کنیم و در چهارچوب یک تعامل موثر، این چالش را برطرف سازیم.

«امید خدادادی»، دبیر کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: حوزه گردشگری آبی در خراسان رضوی محدودیت‌هایی دارد. ما در استان خراسان رضوی دریا و ساحل نداریم و شاید این موضوع بزرگترین محدودیت ما در بخش گردشگری آبی باشد اما سدهایی داریم که می‌توانیم از آن‌ها در این زمینه به عنوان مقاصد گردشگری آبی استفاده کنیم. توسعه زیرساخت‌های مناطق اطراف سدهای استان می‌تواند به جذب گردشگر کمک کند. وی افزود: همچنین آب نماها و پارک‌های آبی خوبی در مشهد و خراسان رضوی وجود دارد که می‌توانند تکمیل‌کننده تجربه یک سفر زیارتی-سیاحتی باشند. چهار پارک آبی در حال حاضر در مشهد فعال هستند که امکان استفاده بهینه از این ظرفیت‌ها وجود دارد.

دبیر کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در خصوص چالش‌های موجود در حوزه گردشگری آب در خراسان رضوی بیان کرد: مهم‌ترین مشکل این حوزه محدودیت منابع آبی است. کمبود در این بخش و تغییرات اقلیمی قطعاً تأثیری منفی بر پایداری پروژه‌های گردشگری آبی دارد. برای کم کردن این محدودیت‌ها نیاز به مدیریت بهینه منابع آبی و ایجاد تعادل میان استفاده گردشگری و نیازهای کشاورزی و صنعتی وجود دارد.

وی با اشاره به عدم وجود زیرساخت‌های کافی در این حوزه متذکر شد: اگر به مناطق گردشگری مانند سد کارده مراجعه کنیم، امکاناتی که برای گردشگران مناسب باشد وجود ندارد و در این مناطق نیاز به سرمایه‌گذاری داریم. موضوع فرهنگسازی و آموزش نیز در تمام حوزه‌ها مطرح است و اگر می‌خواهیم اتفاقی در این حوزه رقم بخورد، حتماً باید به فرهنگسازی و آموزش ورود پیدا کنیم.

«علی محمد شریعتی مقدم»، رئیس کمیسیون کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و اقتصاد دیجیتال اتاق بازرگانی خراسان رضوی در بخش دیگری از این نشست گفت: در اتاق بازرگانی ایران تهیه تقویم و نقشه هوشمند گردشگری با تمرکز بر موضوعات دارای اولویت، در دست اقدام است. سایت‌های مختلف به صورت پراکنده به این موضوع پرداخته‌اند اما جهت عمق بخشیدن به موضوعات دارای اولویت، به عنوان مثال گردشگری آب، تهیه تقویمی برای آن و حتی تعریف رویدادهای مختلف در تمامی حوزه‌های مرتبط

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
رییس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰				

با بخش گردشگری، می تواند در این حوزه تسهیل کننده واقع شود. وی اضافه کرد: البته تهیه این تقویم و نقشه هوشمند، کار پژوهشی و علمی نیاز دارد و کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال اتاق بازرگانی استان در این حوزه آمادگی همکاری خود را اعلام می دارد.

«یوسف بیدخوری»، معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی در سخنانی، یکی از چالش های بخش گردشگری استان خراسان رضوی را در حوزه حمل و نقل عنوان کرد و گفت: بخش خصوصی فعال در این حوزه، بارها خواستار ساماندهی این موضوع شده اما این مقوله نیازمند سرمایه گذاری و توسعه زیرساخت ها می باشد. وی با بیان اینکه از سرمایه گذاران حوزه گردشگری در بحث ایجاد زیرساخت ها در موضوع گردشگری آبی استقبال می کنیم، عنوان کرد: پیشنهاد می کنم از هم اکنون کمیته ای متشکل از دستگاه های اجرایی و متولی و نمایندگان بخش خصوصی در این حوزه تشکیل شود و علاوه بر شناسایی مشکلات، راهکارهای لازم را نیز در این حوزه ارائه نماید.

«سید حسن گیتی پسند»، فعال حوزه گردشگری آبی در بخش دیگری از این جلسه اظهار کرد: ایران با داشتن ۵۸۰۰ کیلومتر ساحل، بهره برداری درآمدی لازم را از این ظرفیت نداشته است. تاکیدات بر توسعه اقتصاد دریا محور مطرح شده، به ناگاه دستگاه ها و نهادها را در این حوزه بسیج نموده است. وی ادامه داد: باید از ظرفیت های موجود از جمله سدها و رودخانه ها استفاده کرد. در صورت توجه به گردشگری آبی، کارآفرینی، اشتغالزایی، جذب توریست داخلی و خارجی و حتی همکاری مشترک اقتصادی با کشورهای همسایه نیز محقق می شود. وی تصریح کرد: هماهنگی بین دستگاه ها یکی از چالش های این حوزه است و اتاق بازرگانی در اولین اقدام خود باید یک توافقنامه اجرایی میان دستگاه های ذی ربط تنظیم نماید تا هماهنگی لازم در این حوزه انجام بگیرد. یکی دیگر از چالش های این حوزه، دخالت مراجع یا دستگاه های غیرمرتبط در تصمیمات مدیریتی است.

«سید حمید میرقاسمی»، مدیر برنامه ریزی شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی به ایراد سخن پرداخت و گفت: در سال ۱۳۹۸ سه سد جهت فعالیت گردشگری آبی در استان معرفی شد اما پس از گذشت پنج سال و علی رغم وجود مصوبات متعدد، سازمان محیط زیست بر اساس ملاحظات خود مجوزی صادر نکرده و به دلیل عدم صدور مجوز محیط زیستی، گردشگری آبی این مناطق در تعلیق قرار گرفته است. وی اضافه کرد: در بحث اعتبارات نیز تحقیقاتی انجام گرفته و ۱۲ شاخص در نظر گرفته شده است. خراسان رضوی دو درصد از اعتبارات ملی سهم دارد که بر اساس تحقیق مذکور این نسبت باید ۶.۵ درصد باشد. همچنین اعتبارات لازم برای زائرین و گردشگران نیز باید در محاسبات مذکور مدنظر قرار بگیرد. در حوزه آب نیز تنها ۱.۸ درصد از اعتبارات این بخش به استان اختصاص داده می شود که متأسفانه بر اساس

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۵ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی		
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	
رییس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰			

سرانه در رتبه ۲۸ام کشور قرار داریم. تاکنون ۱۴ سد در سطح استان شناسایی شده است که ظرفیت طرح گردشگری را دارند.

«سید احمد پورموسوی»، مدیر سرمایه‌گذاری منطقه گردشگری چالیدره عنوان کرد: با تلاش شرکت آب منطقه‌ای استان و مدیریت شهری طرقله، چالیدره امروزه یکی از مناطق گردشگری موثر در کشور است. در حال حاضر سالانه حدود ۱.۵ میلیون زائر و گردشگر در این منطقه حضور پیدا می‌کنند که طبق نظرسنجی‌ها بیش از ۸۰ درصد این افراد با هدف تفریحات آبی وارد مجموعه ما شده و در کنار آن از خدمات دیگر نیز استفاده می‌کنند.

وی با بیان اینکه با همکاری و مساعدت شرکت آب منطقه‌ای مجوز ساخت سومین سد طرقله پس از بند گلستان و سد چالیدره اخذ شده است، خاطر نشان کرد: امیدواریم تا پایان سال کلنگ سد ارغوان‌دره زده شود. این سد با ظرفیت حدود ۵۰۰ هزار متر مکعب ساخته خواهد شد و علاوه بر مجوزهای شرکت آب منطقه‌ای، استعلامات محیط زیستی آن نیز اخذ شده است.

مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	شناسایی فرصت‌ها و چالش‌ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی	پیشنهاد شد، توافق نامه ای فی ما بین دستگاه‌های اجرایی مرتبط با توسعه گردشگری آبی و جوامع گردشگری توسط انجمن‌های گردشگری تنظیم گردد.	تشکیل کمیته توسعه زیر ساختها جهت بررسی تخصصی موضوع و اعلام آن به جوامع گردشگری	۱۴۰۳/۰۶/۳۱
۲	شناسایی فرصت‌ها و چالش‌ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی	مقرر گردید با توجه به موضوعات مطرح شده در جلسه کارگروه مشترکی در حوزه توسعه گردشگری آبی در حریم سدها با کمیسیون آب و محیط زیست تشکیل گردد.	هماهنگی با دبیر محترم کمیسیون آب و محیط زیست جهت تشکیل جلسه مشترک	۱۴۰۳/۰۷/۱۵
۳	شناسایی فرصت‌ها و چالش‌ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی	مقرر گردید با همکاری کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال نسبت به تهیه تقویم و نقشه هوشمند گردشگری اقدام شود.	هماهنگی با رئیس و دبیر محترم کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان جهت برگزاری جلسات	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
۴	شناسایی فرصت‌ها و چالش‌ها در حوزه گردشگری آبی در استان خراسان رضوی	مقرر شد رفع موانع صدور مجوز فعالیت‌های گردشگری در حوزه سدهای استان و تعیین حریم کاربری‌های گردشگری پیرامون سدها طی مکاتبه ای به دبیرخانه شورای گفتگو جهت پیگیری ارسال شود.	ارسال درخواست به دبیرخانه شورای گفتگو	۱۴۰۳/۰۶/۲۰

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۶ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی ☐ مشترک ☐ فوق العاده ☒ عادی		 انجمن علمی معین کمیسیون گردشگری تهران - شهری
	رییس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	جناب آقای محمد حسین روشنک	معین کمیسیون	هیات رئیسه اتاق بازرگانی
۲	جناب آقای علی محمد شریعتی مقدم	رئیس کمیسیون دانش بنیان	هیات نمایندگان اتاق بازرگانی
۳	سرکار خانم مژگان ثابت تیموری	رئیس کمیسیون گردشگری	
۴	جناب آقای ناصر غفران	نائب رئیس	
۵	جناب آقای امید خدادادی ساداتی	دبیر کمیسیون	اتاق بازرگانی
۶	جناب آقای محمد علایی	رئیس کمیسیون آب	
۷	جناب آقای یوسف بیدخوری	معاونت گردشگری	اداره کل میراث فرهنگی
۸	جناب آقای مجید نیکخو	عضو کمیسیون	
۹	جناب آقای داوود حسین زاده اول	عضو کمیسیون	
۱۰	جناب آقای جلال موسوی	عضو کمیسیون	
۱۱	جناب آقای صادق کاظمیان	عضو کمیسیون	
۱۲	جناب آقای حسین نمائی	عضو کمیسیون	
۱۳	جناب آقای مصطفی قربانی	عضو کمیسیون	
۱۴	جناب آقای احمد رضا زهی	عضو کمیسیون	
۱۵	جناب آقای حمیدرضا محمدیان	عضو کمیسیون	
۱۶	جناب آقای مهدی آجیلیان	عضو کمیسیون	
۱۷	سرکار خانم زهره غلامیان	عضو کمیسیون	
۱۸	جناب آقای محمد نیکو	عضو کمیسیون	
۱۹	جناب آقای محمدحسن حسین پور	عضو کمیسیون	
۲۰	جناب آقای محمدرضا وزیرپور بزدی	عضو کمیسیون	
۲۱	جناب آقای محمد علی طاهری	عضو کمیسیون	
۲۲	جناب آقای ابراهیم محرابی	عضو کمیسیون	
۲۳	جناب آقای علی ایزدی	عضو کمیسیون	
۲۴	سرکار خانم تکتتم خوشبین	عضو کمیسیون	
۲۵	جناب آقای احمد وزیر نژاد	عضو کمیسیون	
۲۶	جناب آقای فرهاد دوایی	عضو کمیسیون	
۲۷	جناب آقای محمدرضا ادیبیان	عضو کمیسیون	
۲۸	جناب آقای حسین نیکو نام	عضو کمیسیون	
۲۹	جناب آقای عبدالله احراری	عضو کمیسیون	
۳۰	جناب آقای حمید میر قاسمی	مدیریت برنامه ریزی	آب منطقه ای خراسان رضوی
۳۱	سرکار خانم زهرا دیانتی راد	مدیر عامل	شرکت چهل بازه فلات توس
۳۲	جناب آقای محمود صفار	نماینده	شهرداری مشهد

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۷ از ۷	صور تجلسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی ☐ مشترک ☐ فوق العاده ☒ عادی		 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنعت، بازرگانی و گردشگری
	رییس جلسه: سرکار خانم مژگان ثابت تیموری دبیر جلسه: آقای امید خدادادی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: سیزدهم تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۶/۱۱ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

هلدینگ پارسیان	مدیر عامل	جناب آقای سید حسن گیتی پسند	۳۳
اتاق بازرگانی	همکار پژوهشی	سرکار خانم گوهری	۳۴
گردشگری چالیدره	مدیر سرمایه گذاری	جناب آقای سید احمد پور موسوی	۳۵
تولید فرش و گلیم رضا	مدیر عامل	جناب آقای رضا ناطقیان	۳۶
اتاق بازرگانی	کارشناس دفتر مطالعات	جناب آقای محمد هاشم صفار	۳۷
دفتر بانوان استانداری	کارشناس	سرکار خانم سیمین قوپرانلو	۳۸